

**Informácia o priebehu a výsledkoch oficiálnej návštevy delegácie
Slovenskej republiky vedenej predsedom vlády Slovenskej republiky
Eduardom Hegerom
v Českej republike dňa 15.4.2021**

Úvod

Predseda vlády SR E. Heger dňa 15. apríla 2021 uskutočnil oficiálnu návštevu v ČR, ktorá reflektovala dlhodobú tradíciu smerovania prvých zahraničných ciest ústavných činiteľov SR a ČR do Prahy, resp. Bratislavy. Súčasťou delegácie predsedu vlády SR boli minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR I. Korčok a minister zdravotníctva SR Vladimír Lengvarský. Predseda vlády SR uskutočnil rokovanie s premiérom ČR A. Babišom, na ktoré nadviazala spoločná tlačová konferencia. Absolvoval prijatia u prezidenta ČR M. Zemana, predsedov Senátu a Poslaneckej snemovne Parlamentu ČR M. Vystrčila a R. Vondráčka. Na záver návštevy položil veniec k hrobu neznáameho vojaka na Národnom pamätníku Vítkov.

Stretnutie s predsedom vlády ČR A. Babišom.

Predseda vlády SR E. Heger vyzdvihol srdečné vzťahy medzi SR a ČR a ponúkol ČR solidárnu pomoc vo forme 10 tisíc dávok vakcíny Moderna, pričom predseda vlády ČR A. Babiš tento akt solidarity ocenil. Český premiér na úvod stretnutia delegácií pripomenul tradíciu spoločného zasadnutia vlád SR a ČR. Realizácia spoločného zasadnutia vlád SR a ČR by sa podľa neho možno dala stihnúť ešte v septembri 2021. V tejto súvislosti sa súhlasne vyjadril aj predseda vlády SR E. Heger.

Premiéri si vymenili postrehy aj ohľadom očkovania. Obidvaja partneri vysoko ocenili rýchlejšiu dodávku 50 miliónov vakcín od firmy Pfizer, ktoré do EÚ dorazia už v 2. kvartáli namiesto jesene 2021 a budú prerozdelené medzi členské štáty EÚ na báze veľkosti populácie. ČR by mohla podľa A. Babiša, aj vďaka zvýšeným dodávkam vakcín, do polovice roka 2021 zaočkovať až 65% dospeléj populácie.

V diskusii o hraničnom režime sa premiéri venovali aj letnej cestovateľskej sezóne. V tejto súvislosti predseda vlády SR poukázal na to, že vzhľadom na cestovanie občanov SR do zahraničia prostredníctvom letísk v iných krajinách je pre SR obzvlášť zložité tieto príjazdy efektívne kontrolovať. Na riešení sa intenzívne pracuje. PV ČR v tomto kontexte uviedol, že dôležitú rolu bude hrať digitálny zelený certifikát, avšak je dôležité, aby nebol diskriminačný.

Predsedovia vlád SR a ČR si vymenili skúsenosti z príprav národných plánov obnovy. Zhodli sa, že projekty financované na báze týchto plánov budú kľúčové pre naštartovanie hospodárskeho rastu po pandémii COVID-19. Pri generovaní vhodných projektov by mohlo byť nápomocné aj spoločné zasadnutie vlád SR a ČR.

Česká strana otvorila aj otázku readmisnej dohody, pričom zdôraznila potrebu jej implementácie.

Rokovania predsedov vlád sa dotkli aj dostavby elektrární JE Mochovce a JE Dukovany. Pre obidve krajiny zostáva jadrová energia kľúčovým zdrojom energie. Podľa PV SR E. Hegera je veľmi dôležité udržať dodávateľov ako finančne, tak aj manažérsky. Česká strana poukázala na to, že sa zužuje počet firiem, ktoré majú so stavbou jadrových elektrární reálne skúsenosti, čo sťažuje pozíciu štátu pri výbere dodávateľov.

Predsedovia vlád vysoko ocenili spoluprácu v oblasti obrany, predovšetkým v rámci spolupráce v zahraničných misiách. Od mája 2021 budú vojaci ozbrojených síl SR a ČR spoločne pôsobiť

v rámci poľného chirurgického tímu v Afganistane a SR plánuje tiež vyslať vojakov do Mali. Z pohľadu českej strany by sa v budúcnosti mohla posilniť spolupráca v oblasti spoločných akvizícií.

Prijatie u prezidenta ČR M. Zemana

Na úvod rokovania predseda vlády SR E. Heger vyslovil potešenie nad dobrými vzťahmi SR a ČR vychádzajúcimi zo spoločnej histórie. Prezident ČR M. Zeman tento názor zdieľa a teší sa na ďalšie prehľbovanie vzťahov SR a ČR.

Hneď na začiatku rokovaní prezident ČR M. Zeman otvoril tému výstavby vodného kanála Dunaj-Odra-Labe, pričom projektu vyjadril svoju silnú podporu.

Pandémia COVID-19 sa podľa prezidenta ČR M. Zemana časom skončí a za kľúč k víťazstvu nad pandémiou považuje vakcináciu. Preto sa usiluje o nasadenie čo najviac druhov vakcín.

V zahraničnopolitickej diskusii sa partneri venovali téme odchodu jednotiek NATO z Afganistanu.

Predseda vlády SR E. Heger zdôraznil dôležitosť bilaterálnych vzťahov, ako aj tandemu SR-ČR v rámci V4. Prezident ČR M. Zeman považuje V4 za dôležitý nástroj presadzovania spoločných záujmov v EÚ. Čo sa týka celkového prístupu k EÚ, prezident ČR M. Zeman vníma EÚ ako úniu národných štátov. Za nosnú európsku tému v budúcnosti považuje obnovu po pandémii, ktorá zatiaľ vytláča tému migrácie.

Prijatie u predsedu Senátu Parlamentu ČR M. Vystrčila

V úvode rokovania predseda Senátu Parlamentu ČR M. Vystrčil ocenil, že prvá zahraničná cesta nového premiéra SR tradične smeruje do ČR. Premiér E. Heger uviedol, že medzi SR a ČR existuje silné puto nielen vďaka spoločnej histórii, ale aj hlbokým rodinným väzbám a jeho cieľom bude budovať a prehľbovať vzájomnú spoluprácu.

Predseda Senátu M. Vystrčil vyjadril znepokojenie nad vývojom situácie spojenjej s eskaláciou napätia na ukrajinsko-ruských hraniciach a zdôraznil, že v tomto smere treba maximálne podporiť Ukrajinu. Premiér E. Heger podčiarkol, že pre SR ide o veľmi dôležitú tému, pretože Ukrajina je jej priamym susedom. Pripomenul, že SR podporuje Ukrajinu z hľadiska teritoriálnej integrity a celistvosti. Je veľmi dôležité napomôcť deeskalácii.

Predseda Senátu M. Vystrčil iniciatívne otvoril aj tému ďalšieho smerovania regionálnej spolupráce v rámci V4. Pripomenul jej osobitný význam v období, keď sa krajiny V4 usilovali o vstup do EÚ a NATO. Aktuálne je ale pred nimi úloha ako hľadať spoločné témy, a nie robiť zo seba nejakú špeciálnu časť EÚ, pričom je žiaduce používať štandardné postupy.

Predseda Výboru pre zahraničné veci, obranu a bezpečnosť P. Fischer uviedol, že V4 by nemala byť exkluzívnym a do seba uzavretým zoskupením. Politicky musí byť Vyšehrad produktívny. Musí sa poctivo zaoberať aj otázkami spojenými s právnym štátom.

Premiér E. Heger sa stotožnil, že V4 by nemala byť exkluzívnym klubom a vyčleňovanie v rámci EÚ je úplne zbytočné. Treba citlivo pomenovať existujúce problémy, pričom kľúčová je solidarita spojená so zodpovednosťou. Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR I. Korčok dodal, že V4 by nemala mať osobitnú politickú identitu, nemôže byť politickým blokom.

Podpredseda Senátu J. Oberfalzer vyzdvihol, že Slovensko je v mnohých oblastiach rýchlejšie a odvážnejšie, vrátane boja proti „mafianizácii“ štátu, či nelegálnej činnosti a korupcii. Premiér E. Heger zdôraznil, že pre vládu SR je dôležité, aby orgány činné v trestnom konaní mali

rozviazané ruky. Spomenul aj vymenovanie nového generálneho a špeciálneho prokurátora. Zároveň podčiarkol, že pre vládu, ktorá vzišla z minuloročných parlamentných volieb na Slovensku, je neoblomnou prioritou, aby čestné správanie sa politikov i elít bolo novým spoločenským štandardom.

Podpredsedníčka Senátu J. Seitlová poukázala na silné vzájomné väzby aj v spojení s vysokým počtom občanov SR, ktorí žijú na území ČR z rodinných dôvodov. Zároveň otvorila otázku vyplácania sociálnych dávok občanom SR, ktorí žijú v ČR a vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav sú odkázaní na starostlivosť iných osôb. Premiér E. Heger ubezpečil českú partnerku, že predmetnú tému prerokuje s ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny SR M. Krajniakom.

Prvý podpredseda Senátu J. Ružička sa zaujímal o pohľad vlády SR na boj pandémie COVID-19 a jej dopad na vzdelávanie žiakov a študentov. Premiér E. Heger pripomenul, že na pandémiu koronavírusu nebola pripravená žiadna vláda, ale dôležitá je dobrá komunikácia a spolupráca. Zároveň informoval českého partnera o procese očkovania proti ochoreniu COVID-19. V spojení s dopadom pandémie na vzdelávanie uviedol, že vláda SR pracuje na reforme vzdelávania, ktorá bude aj súčasťou národného plánu obnovy.

Prijatie u predsedu Poslaneckej snemovne Parlamentu ČR R. Vondráčka

Hlavným bodom rokovaní medzi predsedom vlády SR E. Hegerom a predsedom Poslaneckej snemovne Parlamentu ČR R. Vondráčkom bola epidemická situácia v oboch krajinách v súvislosti s nákazou COVID-19. Partneri si vymenili skúsenosti predovšetkým ohľadom stratégií očkovania a ich úspešnosti. Predseda PSP ČR R. Vondráček v tejto súvislosti ocenil solidárny krok SR – poskytnutie 10 tisíc dávok vakcíny Moderna pre ČR. Rokovania sa dotkli aj postupu pri uvoľňovaní epidemiologických opatrení, pričom obaja partneri sa zhodli, že je potrebné brať ohľad na fakt, že napriek zlepšeniu situácie v oboch krajinách sme ešte nad nákazou COVID-19 nevyhrali a budúce uvoľňovanie obmedzení musí zohľadňovať to, ako sa bude epidemická situácia vyvíjať.

Predseda vlády SR E. Heger a predseda Poslaneckej snemovne Parlamentu ČR R. Vondráček diskutovali aj o fonde obnovy EÚ ako nástroji na oživenie národných ekonomík.

Diskutujúci taktiež počas rokovaní vyzdvihli dobrú spoluprácu SR a ČR na parlamentnej úrovni a zdôraznili prínos regionálnej spolupráce v rámci formátov S3 a V4.

Záver/hodnotenie:

Oficiálna návšteva predsedu vlády SR E. Hegera v ČR dňa 15. apríla 2021 potvrdila blízke vzťahy medzi oboma krajinami a vytvorila vhodné podmienky pre ďalšie posilňovanie politického a expertného dialógu a vzájomnej spolupráce na dvojstrannej, ako aj európskej a regionálnej úrovni. Bilaterálne rokovania predsedov vlád SR a ČR E. Hegera a A. Babiša potvrdili kľúčový význam európskej solidarity a spolupráce v boji proti pandémie COVID-19 a obnovy ekonomického rastu. ČR vysoko ocenila poskytnutie 10 tis. ks vakcíny Moderna, ktoré vníma ako symbolické gesto vzájomnej solidarity medzi SR a ČR počas bezprecedentnej krízy pandémie COVID-19.

Bilaterálne rokovanie predsedov vlád zároveň deklarovalo obojstranný záujem pokračovať v tradícii spoločných zasadnutí vlád s cieľom generovať spoločné projekty v prospech zvyšovania kvality života a bezpečnosti občanov oboch krajín, osobitne v oblasti hospodárskej spolupráce, obrany a energetiky, ako aj v spojení s národnými plánmi obnovy.

Premiéri tiež potvrdili spoločný postoj k jadrovej energetike, ktorú považujú za kľúčovú súčasť energetického mixu SR a ČR. V oblasti obrany vyzdvihli spoluprácu na misiách v zahraničí a deklarovali záujem o užšiu koordináciu v oblasti akvizícií vojenského materiálu.